

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

5

SEPTEMBER – OCTOBER 2021

ALMATY, NAS RK

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруда. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашылар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енуі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке адалдығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Могила академиясы» ұлттық университетінің кафедра меңгерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмағұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінтану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожахметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Күнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мүслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Лязгат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының меңгерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РҒА корреспондент-мүшесі, РҒА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің меңгерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РҚБ (Алматы қ.). Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылманың тіркеуіне қойылу туралы куәлік.

Тақырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған.*

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Радуга Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЪЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмагулович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махматович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожаметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Лязгат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкознания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhappar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMENOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKENOV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAUKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altai Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan No. **16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ISSN 1991-3494
Volume 5, Number 393 (2021), 185 – 190

<https://doi.org/10.32014/2021.2518-1467.182>

UDC 342.565
IRSTI 10.15.33

Toktombaeva A.Zh.¹, Toktobaev B.T. ¹, Karabalaeva S.B.²

¹Kyrgyz National University named after Jusup Balasagyn, Bishkek, Kyrgyz Republic;

²Educational-scientific-production complex "International University of Kyrgyzstan", Bishkek, Kyrgyz Republic.

E-mail: toktobaev56@mail.ru

THEORETICAL LEGAL RESEARCH OF INSTITUTE OF JUDICIAL AUTHORITY

Abstract. The article analyzes using the normative and systematic methods, as well as analysis and synthesis, judicial authority, its place on the role in system of checks and balances including the content of theoretical law researches of institute of this power in the works of legal scholars.

According to the authors of the article came to the conclusion judicial authority is one of varieties of state power and is exercised only by court in person of judges, as well as jurors involved in prescribed manner, and no other bodies and persons have the right to assume exercise of its powers, justice is exercised regardless of legislative and executive power, it is carried out through constitutional, civil, administrative, criminal and other forms of legal proceedings.

The article concludes judiciary should be recognized as sphere of authority assigned to specialized state bodies – by court to resolve disputes within competence of relevant authorities arise when they apply the law.

From the point of view of the authors "vocation" of judiciary is to protect the rights, the legal foundations of public and social life from violations, regardless of who committed them. Justice in state governed by the rule of law can only be exercised by judiciary, and no one has the right to appropriate magisterial functions. When exercising their powers, judicial authority is guided exclusively by law and does not depend on any influence of representative or executive power, and very legality and independence of justice are recognized as the most important guarantees of human rights and freedoms.

Key words: state, judiciary, legislation, state power, law, court, judge, system of checks and balances.

Introduction. The Kyrgyz Republic is a multinational state, stability and prosperity of which depends on good-neighborly relations of the peoples who inhabit it (Toktombayeva, Asankulova, 2016, p. 1). But at a certain stage in the development of society, there is a need for its specific, separate organization. Losing social homogeneity, society is divided into parts that differ in place and role in the system of the social production and the division of material wealth, way of life, spiritual culture, and so on. In each of these social groups, in addition to common interests, specific behoof also appear.

Materials and methods. The article analyzes using the normative and systematic methods, as well as analysis and synthesis, judicial authority as well as its place on the role in system of checks and balances including the content of theoretical law researches of institute of this power in the works of legal scholars.

Several Kyrgyz scholars argue in the modern sense, development of legal society in Kyrgyzstan depends on reason, or rather human psychology. I would like to especially note mind of our young generation, which is still being formed, is undergoing changes in modern society (Toktobaev, Karabalaeva, 2020, p. 162-165). There is a need for coordination, timing of such interests, in the regulation of the relations between different parts of society. It was this need became the reason for the emergence of the organization, the main purpose of which is to ensure unity, integrity of society. Such an organization is state, which is organization of political power of dominant part of population, with help of which its integrity and security is ensured, leadership and management of society is carried out.

The state really acts, manifests itself as a system, a set of special bodies, collectives of people who manage affairs of society on its behalf and within limits of granted powers. Such communities operate constantly and, as a rule, on a professional basis, which sets them apart from society and puts them above it. Citizens can take

part in one way or another in affairs of state, but ultimately state and its bodies bear personal responsibility for effectiveness of their work. As you know, legal responsibility today acts as basis of jurisprudence, which is inextricably linked with foundations of state and law (Azhibekov, Zhylichieva, 2020, p. 196-199).

State power, constantly influencing the processes taking place in society, cannot do without real organizational, material basis, which is mechanism of state. In theory, state is most often defined precisely as a system of relevant bodies, constituting a certain integrity, the purpose of which, as already mentioned, is determined by functions of this structure. To define this phenomenon, another concept is also often used - state apparatus. The latter term is usually used in two senses - broad and narrower. In broad sense, the concept of the state apparatus, as totality of all relevant bodies, coincides with concept of mechanism of state, essentially identical to it. In narrower sense, state apparatus is usually understood as mechanism of corresponding administration. It is in this sense, in the sense of totality of executive administrative, administrative bodies of state, that the concept of "state apparatus" is used in science of administrative law. In the theory of state and law, this definition, unless otherwise specified, is used, as a general rule, in its broad meaning, that is, as adequate to the concept of mechanism of state.

Results. The famous Russian constitutionalist B.A. Strashun described judiciary as a tool, using which, law affects public relations, not the only one, but the most important in conflict cases. However, this tool, judiciary, sometimes turns out to be useless, in cases where one of parties to the conflict, or all of them, only in words recognize the right as a social value, or recognize obligation of its norms for others, but not for themselves. Of the three powers, the judiciary is the weakest. It does not have power structures for coercion, like the executive power, and does not rely on will of voters, like legislative branch. Strength of the judiciary is respect of a civilized society for the court and law as its subject of fair application and professional interpreter (Strashun, 1996, p. 299).

O.A. Galustyan defines the judiciary as a type of state activity carried out by specially authorized state bodies. Its content consists of powers to consider and resolve civil, criminal, administrative and economic cases, as well as other powers exercised through constitutional, criminal, civil, administrative proceedings (Galustyan, Galuzo, Markov, 2001, p. 35).

We consider the opinion of L. Yu. Grudtsyna, who believes there are two aspects of the judiciary - functional and institutional. In the first aspect, the judiciary acts as a set of jurisdictional powers, limited by the general principles of law and the legal constitution, and related powers of the state, exercised on behalf of the people by independent officials in judicial procedure provided for by law and by other officials ensuring activity of judges. In the institutional - aspect, it is customary to understand the judiciary as a separate group of interconnected state institutions provide and organize exercise of jurisdictional powers by judges (Grudtsyna, 2003, p. 45). In this case, it is in this institutional aspect the categorical apparatus "judicial power" can be equated with the concept of "judicial system", since here we are talking about state bodies, institutions directly administering justice and dealing with legal proceedings. The judiciary is in fact material carriers of the judicial power.

The concept of "court" is one of the central in theory and legislative practice of the judicial system. Despite the diversity of its meanings in everyday vocabulary and in various branches of law, in the current legislation, only the main features and functional content of the named category of legislation on the judicial system are subject to consideration.

Discussion. Separation of powers (legislative, executive and judicial) is one of the guiding principles of the constitutional system (Repetska, Burdyak, 2020, p. 143). The Kyrgyz legislation does not directly answer the question of what constitutes the judiciary, although the part of the Constitution is directly called "The Judicial Power of the Kyrgyz Republic". This concept is not disclosed by the Main Act. In this regard, at the present stage of development of legal science, most scientists define the judiciary through well-established terms: justice, court, judicial system and others. At the same time, the content side of these institutions has been interpreted absolutely ambiguously for the last century, and the interpretation of the definition in the question presented in the legal and scientific journalism was not clear.

The building of rule of law in the Kyrgyz Republic is unthinkable without creation of strong and independent judiciary, carrying out its activities on the basis of universally recognized democratic principles of administration of justice. Legal state are fundamental safeguards of human dignity and of the legitimacy of state and authority of its prescriptions (Silkenat, Hickey Jr., Barenboim, 2014, p. 1). In addition, the representatives of legal science define the purpose of the judiciary in organizing society quite broadly. And this is due to one reason: at that time, the functions of the judiciary included both resolution of civil and criminal cases and protection of human rights and freedoms, which, following their understanding, was completely unthinkable without mutual responsibility of state and individual (Baglai, 2018).

M.A. Cheltsov-Bebutov determined the judiciary through totality of duties of special state bodies according to the relevant requirements of interested persons and organizations or, at their own discretion, take measures to apply the general rule of law to individual cases in special procedure established by law (Cheltsov-Bebutov, 1957).

However, the position of those authors who, before defining the concept of judicial power, characterize its features, is recognized as correct. This practice, in our opinion, brings them more fully closer to understanding the concept of judicial power through study of the general theory of state power, which interprets the judicial power as the system of the special state-legal relations. In this case, the analysis of the judiciary begins with publicity, which is the main feature of state, its will and power. Accordingly, judicial activity is characterized by publicity associated with transparent and open implementation of justice process. As you know, procedural activity is recognized by public law institution, which is responsible for maintaining legal order through protection of the personal rights of individuals and their associations.

Let's move on to the consideration and analysis of the most characteristic judgments that scientists have expressed in recent years on the questions posed. So, V.A. Yablokov and S.A. Schaefer proposed to define the judiciary as belonging to courts that form unified state judicial system, exclusive authority to resolve social conflicts arising in legal sphere of public relations using procedure regulated by law and implemented in the constitutional, civil, criminal, administrative form of the legal proceedings (Sheifer, Yablokov, 1999). It can be understood these authors determined court as a judicial body independent from other public and private legal structures, with the aim of its activity restoring justice, establishing the truth, resolving disputes and punishing the perpetrators in form established by law. Justice, in this case, is understood as a specialized and inherent only to courts form of exercising public authority by state authorities, culminating in adoption of judicial decisions are binding on all persons in respect of whom they are made.

E.V. Ryabtseva rightly points out the fact that the judiciary cannot be understood without using the characteristics of state power, and also that the definitions of the judiciary contained in the works of scientists do not reflect its position in mechanism of state structure (Ryabtsova, 2006).

According to S. Prylutskiy within the framework of the theory of the judiciary, it is necessary to clearly distinguish and correlate the "court" as a social institution, and "court" as an institution of public authority. As a unique social phenomenon, the court exists and develops according to the rules and laws of social development of people. It was established that the court - a social phenomenon, which is based on the anthropological ability of man to logical thinking through the perception of information, its analysis and evaluation. At the same time, the emergence of a court as a separate form of human relations is associated with the early stages of not only human civilization, but the very development of man as a social being. This process coincides with the period of pre-class, tribal structure, when the main economic institutions (property and means of production) were still in its infancy. Due to its evolutionary development, the social phenomenon of the court has become an integral part of both collective and individual human existence. This reveals the external and internal aspects of the social nature of the court. The author distinguishes between "court" as a social institution and "court" as an institution of public authority. However, in all historical epochs, these two formations of the court existed and exist in parallel, simultaneously influencing each other, and often merging together. Today, the court maintains and plays its decisive role in the existence of individual societies, the organization of states, the construction of the latest global world order (Prylutskiy, 2017, p. 37).

The judiciary, unlike other branches of state, has specific features and can be exercised exclusively by courts, and in this sense, the isolation of the judiciary from other forms of state power is observed especially clearly due to its monopoly concentration within system of judicial bodies. This fundamentally excludes possibility of any redistribution of powers with other state parts. Therefore, there is no problem of delimiting the functions of the judiciary with presidential, legislative or executive powers.

Justice as power of court is a direct combination of competency and law, which stipulates two principles: power within strict framework of law, beyond which arbitrariness; law, realizing itself in power. The following features correspond to the judicial power as a type of public activity:

- belongs exclusively to judicial authorities, formation of which is carried out in accordance with procedure established by law and is capable, on the basis of appropriate training and personal qualities, to administer justice and exercise judicial power in other forms;
- is a type of public authority exercised by special bodies expressing state will;
- possesses exclusivity, since it is carried out only by courts, therefore, the most important function of the judiciary is justice, which, in accordance with the Constitution, belongs only to court, and only this body has the right to establish guilt of person in committing a crime and subject him to appropriate punishment;

- procedural order of activity, determined by law. The law regulates procedure for judicial actions and adoption of appropriate decision in framework of consideration of criminal, civil and administrative cases. By regulating rules of judicial procedure, the procedural order is identified with high social value, since it ensures legality of all activities of judicial authorities, fairness of their decisions, protection of the interests of individuals and legal entities;

- independence, freedom, isolation. In process of exercising their functions, judges are subject only to Constitution and law. So, independence of the judiciary is a prohibition of each court and judge on ability to obey influence of someone else when carrying out legal proceedings on a specific case and making an appropriate decision, as well as obligation to resist any attempts of such influence.

Judicial independence means judges are independent from political pressures and influences when they make their decisions, that they should not be pressured by a political party, a private interest, or popular opinion when they are called upon to determine what the law requires. Keeping the judiciary independent of these influences ensures that everyone has a fair chance to make their case in court and that judges will be impartial in making their decisions (Bara B., Bara J., 2017, p. 23). It is important to concurrently elaborate on the institutional and personal guarantees of judicial independence, focusing on the responsibility of the political authorities to create a relevant social environment for the operation of the independent judiciary as well as on the responsibility of the judiciary to independently exercise their judicial function (Pejich, 2014, p. 157).

Conclusion. Thus, the judiciary should be recognized as a scope of powers assigned to specialized state bodies - courts - to resolve disputes within their competence arise when they apply the law. The implementation of such powers is carried out in the form of civil, criminal, administrative and constitutional proceedings in compliance with legislatively enshrined procedural forms create guarantees of justice and legality of decisions taken by courts. The mission of the judiciary is to protect the human rights and the legal foundations of society and public life from violations, regardless of who committed them. Justice in state governed by rule of law can only be exercised by judicial authorities, and no one has the right to appropriate ыср functions. When exercising their powers, the judiciary is guided exclusively by law and does not depend on any influence of representative or executive power, and very legality and independence of justice are recognized as the most important guarantees of human rights and freedoms.

Токтомбаева А.Ж.¹, Токтобаев Б.Т.², Қарабалаева С.Б.³

¹Қырғыз Ұлттық Университеті Ж. Баласағын, Бішкек, Қырғызстан;

²Қырғыз Ұлттық Университеті Ж. Баласағын, Бішкек, Қырғызстан;

³«Халықаралық Қырғызстан Университеті» оқу-ғылыми-өндірістік кешені, Бішкек, Қырғызстан.

E-mail: toktobaev56@mail.ru

СОТ БИЛІГІ ИНСТИТУТЫНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРІ

Аннотация. Мақалада нормативтік және жүйелік әдістерді, сондай-ақ талдау мен синтезді қолдана отырып, сот билігі институты, оның осы институттың теориялық және құқықтық зерттеулерінің мазмұнын қоса алғанда, тексерулер мен тепе-теңдік жүйесін қолдаудағы рөлі зерттелді.

Мақалада сот билігі мемлекеттік биліктің бір түрі болып табылатындығына және оны тек сот судьялардың, сондай-ақ белгіленген тәртіппен тартылған алқабилердің атынан жүзеге асыратындығына және ешқандай басқа органдар мен адамдардың өз өкілеттіктерін жүзеге асыруға құқығы жоқ екендігіне назар аударылады. Заң шығарушы және атқарушы билікке тәуелсіз, конституциялық, азаматтық, әкімшілік, қылмыстық және сот ісін жүргізудің басқа нысандары арқылы жүзеге асырылады.

Мақала авторларының пікірінше, сот билігі тиісті органдардың құзыретіне жататын, құқықты қолданған кезде туындайтын дауларды шешу үшін мамандандырылған Мемлекеттік орган – сот саласы берген өкілеттік ретінде танылуы керек.

Авторлардың көзқарасы бойынша, сот билігінің миссиясы – құқықтарды, қоғамдық және қоғамдық өмірдің құқықтық негіздерін, оларды кім жасағанына қарамастан, заң бұзушылықтардан қорғау. Құқықтық мемлекеттегі сот төрелігін тек сот билігі жүзеге асыра алады және ешкімнің сот функцияларын иеленуге құқығы жоқ. Өз өкілеттіктерін жүзеге асыру кезінде сот органдары тек заңды басшылыққа алады және өкілді немесе атқарушы биліктің әсеріне тәуелді емес, ал сот төрелігінің заңдылығы мен тәуелсіздігі адам құқықтары мен бостандықтарының маңызды кепілдіктері ретінде танылады.

Түйін сөздөр: мемлекет, сот жүйесі, заңнама, мемлекеттік билік, заң, сот, судья, тежеу және тепе-теңдік жүйесі.

Токтомбаева А.Ж.¹, Токтобаев Б.Т.¹, Карабалаева С.Б.²

¹Кыргызский Национальный университет им. Жусупа Баласагына, Бишкек, Кыргызстан;

²Учебно-научно-производственный комплекс «Международный университет Кыргызстана», Бишкек, Кыргызстан.

E-mail: toktobaev56@mail.ru

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ИНСТИТУТА СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ

Аннотация. В статье исследован с применением нормативного и системного методов, а также анализа и синтеза, институт судебной власти, его роль в поддержании системы сдержек и противовесов, включая содержание теоретико-правовых исследований данного института в трудах ученых-юристов.

В статье сделан акцент на то, что судебная власть является одной из разновидностей государственной и осуществляется только судом в лице судей, а также привлекаемых в установленном порядке присяжных заседателей, и никакие другие органы и лица не вправе принимать на себя осуществление ее полномочий, осуществляется независимо от законодательной и исполнительной власти посредством конституционного, гражданского, административного, уголовного и иных форм судопроизводства.

По мнению авторов статьи, судебную власть следует признать в качестве предоставленной специализированным государственным органом – судом – сферой полномочий по разрешению отнесенных к компетенции соответствующих органов споров, которые возникают при применении ими права.

С точки зрения авторов, миссией судебной власти является охрана прав, правовых основ публичной и общественной жизни от нарушений, независимо от того, кто их совершил. Правосудие в правовом государстве может осуществляться только органами судебной власти и никто не обладает правом присваивать себе судебные функции. При реализации своих полномочий судебные органы руководствуются исключительно законом и не зависят от каких-либо влияний представительной или исполнительной власти, а сама законность и независимость правосудия признаны важнейшими гарантиями прав и свобод человека.

Ключевые слова: государство, государственная власть, судебная власть, законодательство, закон, суд, судья, система сдержек и противовесов.

Information about authors:

Toktombaeva A.Zh. – Cand. Jurid. Sci., Docent, Kyrgyz National University named after Jusup Balasagyn, Bishkek, Kyrgyz Republic. E-mail: tajdaj@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-6690-3099>;

Toktobaev B.T. – Doct. Jurid. Sci., acting Professor, Kyrgyz National University named after Jusup Balasagyn, Bishkek, Kyrgyz Republic. E-mail: toktobaev56@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0002-7106-1324>;

Karabalaeva S.B. – Cand. Jurid. Sci., acting Docent, Educational-scientific-production complex "International University of Kyrgyzstan". Bishkek, Kyrgyz Republic. E-mail: sbk8585@mail.ru, <https://orcid.org/0000-0001-9653-5162>.

REFERENCES

[1] Ayupova Z.K., Kussainov D.U. (2018) Problems of Constitutional and Legal Development of the Republic of Kazakhstan in the Conditions of Sovereignty, News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Human Sciences, 5 (321): 48-53. DOI: 10.32014/2018.2224-5294.8. (In Eng).

[2] Ayupova Z.K., Kussainov D.U., Nagan W. (2018). Role and Place of Mediation in the Legal Tradition of the People of Kazakhstan. Bulletin of National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 6 (376): 74-81. DOI: 10.32014/2018.2518-1467.30. (In Eng).

[3] Ayupova Z.K., Kussainov D.U., Nagan W. (2019) Novelties in the Legal System as Motive Force of Legal Integration, News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Social and Human Sciences, 1 (323): 102-106. DOI: 10.32014/2019.2224-5294.15. (In Eng).

[4] Azhibekov B.B., Zhylkichieva K.S. (2020) General Characteristics of Civil Liability [Obshchaya kharakteristika grazhdansko-pravovoy otvetstvennosti], Bulletin of Tajik National University. Series of Socio-Economic and Public sciences. 1: 196-199. (In Russian).

[5] Baglai M.V. (2018) Constitutional Law of the Russian Federation [Konstitutsionnoye pravo Rossiyskoy Federatsii]. Textbook. Norma Publishing House, Moscow. ISBN 978-5-91768-877-0. (In Russian).

[6] Bara B., Bara J. (2017) Rule of Law and Judicial Independence in Albania, University of Bologna Law Review, 2(1): 23-48. DOI: 10.6092/issn.2531-6133/6960 (In Eng).

[7] Cheltsov-Bebutov M.A. (1957) Course of Soviet Criminal Procedure Law [Kurs sovetskogo ugolovno-protsessual'nogo prava]. Vol. 1: Essays on history of court and criminal procedure in slave, feudal and bourgeois states [Ocherki po istorii suda i ugolovnogo protsessu v rabovladel'cheskikh, feodal'nykh i burzhuznykh]. State Law Publishing House, Moscow. (In Russian).

[8] Constitutional (State) Law of Foreign Countries [Konstitutsionnoye (gosudarstvennoye) pravo zarubezhnykh stran]. (1996) Head of the group of authors and executive editor B.A. Strashun. Textbook. In 4 vol. Vol. 1-2. Publishing house "Bek", Moscow. ISBN 5-85639-123-3. (In Russian).

[9] Fonitsky I.Ya. (1884-1910-1996). Criminal Procedure Course [Kurs ugolovnogo sudoproizvodstva]. General edition, epilogue, comments and summary biographical information of A.V. Smirnov. In 2 vol. Vol. 1. Printing house of the Ministry of Railways of the Russian Empire (1884), Alpha Publishing House (reprinted from 1884 and 1910 editions), St. Petersburg. ISBN 5-87062-032-5. (In Russian).

[10] Galustyan O.A., Galuzo V.N., Markov A. Ya. (2002) Law Enforcement Agencies [Pravookhranitelnyye organy]. Textbook. Publishing house "UNITY", Moscow. ISBN 5-238-00401-X. (In Russian).

[11] Goradze G. (2019) Separation of Powers According to the New Amendments to the Constitution of Georgia - Problems and Prospects, Bratislava Law Review, 3(1): 81-91. DOI: 10.46282/blr.2019.3.1.129. (In Eng).

[12] Grudtsyna L.Yu. (2003) Judicial Protection of Individual Rights and Freedoms: Theoretical Aspects [Sudebnaya zashchita prav i svobod lichnosti: teoreticheskiy aspekt], Legislation and Economics [Zakonodatelstvo i ekonomika]. 8: 34-36. (In Russian).

[13] Pejich I. (2014) Constitutionalization of Judicial Independence: In Comparative Law and in Serbian Legislation, Zbornik Radova Pravnog Fakulteta u Nishu, 68: 157-174. DOI: 10.5937/zrpfni1468157P (In Serbian).

[14] Pejich I. (2019) The Constitutional Rationalization of the Separation of Powers: The Case of Serbia, Zbornik Radova Pravnog Fakulteta u Nishu, 58 (84): 45-62. DOI: 10.5937/zrpfni0-23999. (In Eng).

[15] Prylutskyi S. (2017) Court as a Fundamental Social and Legal Phenomenon (Origin, Evolution, Modernity), ScienceRise: Juridical Science, 2(2): 37-44. DOI: 10.15587/2523-4153.2017.119511 (In Ukrainian).

[16] Repetska A., Burdyak V. (2020) The Constitutional Basis for the Separation of Powers in Ukraine, Codrul Cosminului, 26(1): 143-168. DOI: 10.4316/CC.2020.01.009 (In Eng).

[17] Rule of Law and the Legal State (Rechtsstaat). (2014) Eds. Silkenat J.R., Hickey J.T.Jr., Barenboim P.D. Springer, Cham. ISBN 978-3-319-05584-8. DOI: 10.1007/978-3-319-05585-5 (In Eng).

[18] Ryabtsova E.V. (2006) Judicial Activity in Criminal Procedure in Russia [Sudebnaya deyatelnost v ugolovnom protsesse Rossii]. Tutorial. Phoenix Publishing House, Rostov-on-Don. ISBN 5-222-09381-6. (In Russian).

[19] Sergeev D.B. (2018) Legal Positions of the Constitutional Court of the Russian Federation in Russian Legal System, Bulletin of National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 6 (376): 228-233. DOI: 10.32014/2018.2518-1467.49. (In Eng).

[20] Sheifer S.A., Yablokov V.A. (1999) Concept of the Judiciary and Its Functions [Ponyatiye sudebnoy vlasti i yeye funktsii]. In the digest of articles "Problems of Judicial and Legal Reform in Russia: History and Modernity". Publishing House of the Samara Humanitarian Academy, Samara. ISBN 5-86465-001-3. (In Russian).

[21] Toktobaev B.T., Karabalaeva S.B. (2020) Kyrgyz Mentality and Law [Kyrgyzskiy mentalitet i pravo], Bulletin of International University of Kyrgyzstan, 2: 162-165. (In Russian).

[22] Toktombaeva A.Zh., Asankulova Zh.Zh. (2016) National Language of Legal Proceedings as Basis of Fair Justice [Natsionalnyy yazyk sudoproizvodstva kak osnova spravedlivogo pravosudiya], Domestic jurisprudence [Otechestvennaya yurisprudentsiya]. 4: 1-2. (In Russian).

ҚР ҰҒА АКАДЕМИКТЕРІНІҢ ЖЕТІСТІКТЕРІ

Юбилей-70 лет

КОРИФЕЙ ФИЛОСОФСКОЙ НАУКИ

У казахского народа много достойных сынов и дочерей, которыми по праву можно гордиться. И один из них корифей философской науки, академик НАН РК Нур Серикович Кирабаев. В эти дни вся философская общественность Казахстана, России отмечает 70-летний юбилей выдающегося учёного и мыслителя, крупнейшего представителя евразийской философской мысли и общественно- педагогического деятеля Н.С. Кирабаева.

Я давно знаю и знаком с научными работами академика НАН РК, доктора философских наук, профессора Кирабаева Нура Сериковича. Он видный учёный, гордость философской науки. Он окончил философский факультет МГУ им. Ломоносова (1974). Трудовую деятельность начинал в качестве младшего научного сотрудника Института философии и права АН Казахская ССР. Окончил аспирантуру по кафедре истории зарубежной философии МГУ (1978). Работает в системе высшего образования около 40 лет (Российский университет дружбы народов РУДН). Начиная с 1979 г.: ассистентом (1979-1981), старшим преподавателем (1981-1982), доцентом (1982-1988), зав. кафедрой философии (1988 -1992), зав. кафедрой истории философии (1992-1993), с апреля по август 1993 года зав. отделением философии, с 1993 по 1994- зам. начальника управление Ближнего и Среднего Востока МИД Республики Казахстан, 1994 и по настоящее время зав. кафедрой история философии, с 1996 г. декан факультета гуманитарных и социальных наук, с 2006 г.- проректор РУДН по научной работе.

Профессор Кирабаев Н.С.- известный, признанный специалист в мире по истории арабо-мусульманской философии. В области арабо-мусульманской философии он провел первое в российской, казахстанское и мировой историко-философской литературе комплексное исследование социальной философии мусульманского Средневековья, показав взаимосвязь философии и мусульманского права, раскрыв ключевую роль последнего в мусульманской идеологии. Мусульманское право при этом рассматривается как одна из первых форм теоретического знания, в рамках которого были сформулированы основные проблемы и методы гуманитарных наук на мусульманском Востоке. Большое внимание в своих научно-исследовательских работах он уделяет реконструкции парадигмы классической арабо-мусульманской философии, анализу формирования и функционирования политико-правовой культуры ислама, рассматривая мусульманское право как концепцию "сокральной" легитимности государства, показывая влияние политических доктрин на практику развития Арабского Халифата. В его работах дан развернутый и целостный научный анализ формирования и развития социальной философии восточного перипатетизма от учения о добродетельном городе аль-Фараби до концепции идеального государства Ибн-Рушда в духе идей "естественного права". Особое внимание при этом уделяется философии истории Ибн-Хальдуна и особенностям гуманистических традиций классической арабо-мусульманской философии. За последние годы им опубликованы работы по проблемам кросскультурного взаимодействия западных и восточных цивилизаций, в которых раскрываются проблемы открытости цивилизация к диалогу, вопросы устойчивости межкультурного диалога в процессе развития философского знания, а также по вопросам модернизации высшего образования в России, Евразии в контексте Болонского процесса.

Профессор Кирабаев Н.С. является одним из новаторов, пионеров, основоположников развития такого важного философского направления как философская компаративистика. В 1991 году на базе Российского университета дружбы народов, им был открыт Межвузовский центр по изучению

философии и культуры Востока, который в 2004 году был переименован Межвузовский центр гуманитарного образования по философской корпоративистике. В рамках этого центра было подготовлено более 30 кандидатов и докторов наук, около 50 монографий и сборников научных трудов и на его базе международных философских симпозиумах и методологических семинарах "Сагадиевские чтения" обсуждались проблемы философской компаративистики учёными более чем из 30 стран арабского Востока, Индии, ЮАР, стран Центральной Азии, Франции, Германии, США, Канады, Казахстана и ряда стран СНГ. Важное значение имеет его международная программа "Диалог цивилизации: Восток-Запад" в рамках которой проходят ежегодные конференции учёных России и Египта. За годы работы указанного центра по его инициативе и при личном участии было проведено 12 международных философских симпозиумов «Диалог цивилизации: Восток-Запад».

Профессор Кирабаев Н.С. опубликовал более 200 научных и учебно-методических работ, включая 10 монографии, 10 учебных пособий и разделов в учебниках. Его научные труды получали высокую оценку среди научной общественности в мире. Он подготовил 17 кандидатов и 3 докторов философских наук.

Профессор Кирабаев Н.С. внёс большой вклад в создание творческого, дисциплинированного, дружного коллектива отделения философии и факультета гуманитарных и социальных наук. При его непосредственном и активном участии была проведена большая работа по открытию новых специальностей "Социология", "Международные отношения", "Политология", "Государственное и муниципальное управление", "Искусство и гуманитарные науки" в РУДН. По инициативе его и при непосредственном его участии реализуются совместные магистерские программы по гуманитарным и социальным наукам с ведущими университетами Франции, Великобритании, Германии, Китая.

Большую работу профессор Кирабаев Н.С. ведёт как проректор по научной работе. Не случайно Российский Университет дружбы народов последние 10 лет занимает 3-4 места в рейтингах среди вузов и университетов РФ, а также достойно представлен в международных рейтингах. Уделяя большое внимание международному научному сотрудничеству, подготовке кадров высшей квалификации, особое внимание им уделяется повышению научного авторитета РУДН. Учёные РУДН активно сотрудничают с ведущими вузами Казахстана в научно-образовательной деятельности.

Академик Н.С. Кирабаев является главным редактором журнала "Вестник РУДН. Серия философия", председателем докторского Совета по философии, членом экспортного совета по философии, социологии и культурологии ВАК РФ и т.д. Надо подчеркнуть, что он внёс выдающийся вклад в развитии философской науки.

За активную научную и общественно-педагогическую деятельность он награждён 4 орденом и медалью, нагрудными знаками СССР, России и Казахстана, почётный профессор Евразийского национального университета им. Л.Гумилева.

В день 70-летнего юбилея хочется пожелать уважаемому Нуру Сериковичу крепкого здоровья, благополучия, счастья, дальнейших творческих успехов и всего наилучшего.

**Раушанбек Абсаттаров,
член-корреспондент НАН РК, доктор философских наук, профессор**

ПОДАРОК УЧЕНОГО ЮБИЛЕЮ РОДИНЫ

Недавно в Институте социальной экономики и финансов (г.Алматы) впервые в мировой науке был открыт новый научный Закон «О сохранении и комплексном развитии этносов посредством спасительной Гармонии на истинно духовной основе». Автором Открытия является академик Национальной академии наук Республики Казахстан Ураз Баймуратов, который посвящает его 30-летию Независимости Республики Казахстан. Об этом им было заявлено на одной научно-практической конференции.

В свое время, в конце 80-х годов прошлого столетия, он был разработчиком политико-экономической триады о Независимости нашей страны и других республик Советского Союза, переходе к рыночным отношениям и о введении национальной валюты «тенге».

Современная действительность показывает успешность развития нашего суверенного государства.

Координатор Института Г.Амирова

04.10.2021 г.

МАЗМҰНЫ

ЭКОНОМИКА

Адилбек Торбек ҚОҒАММЕН БАЙЛАНЫС МАРКЕТИНГТІК КОММУНИКАЦИЯНЫҢ БӨЛІГІ РЕТІНДЕ.....	6
Батырбекова М.Б. КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІКТІ БАСҚАРУ САЛАСЫНДА ОРТАЛЫҚТАНДЫРЫЛМАҒАН ЕРП ЖҮЙЕСІН ҚОЛДАНУДЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ПАЙДАСЫН АРТТЫРУ.....	12
Есахметова Л., Мизанбекова С., Айтмуханбетова Д. АГРАРЛЫҚ СЕКТОРДЫ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ МЕН БАҒА СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	21
Жағыпарова А.О., Бекболсынова А.С., Орозонова А.А., Булакбай Ж.М., Серикова М.А. ОРТАЛЫҚ БАНКТІҢ САНДЫҚ ВАЛЮТАСЫ: ТӘУЕКЕЛДЕРІ МЕН ЖАҒАНДАНУ ЖОЛДАРЫ.....	28
Жусупова А.К., Утибаева Г.Б., Утибаев Б.С., Ахметова Д.Т., Зенченко С.В. МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРМЕН ҮШ ЖЫЛДЫҚ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БЮДЖЕТ ПАРАМЕТРЛЕРІНІҢ ӨЗАРА БАЙЛАНЫСЫ.....	39
Камерова А.А., Шамуратова Н.Б., Қожабеков С.С., Курмангазина С.К., Муканова А.Б. КЕХС-МЕН ЕСЕПКЕ АЛУ КЕЗІНДЕ ӨНІМНІҢ (ЖҰМЫС, ҚЫЗМЕТ) БАҒАСЫН АНЫҚТАУҒА НЕГІЗДЕЛГЕН БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ЖҮЙЕСІН ДАМУ.....	48
Көкенова А.Т., Сабырова М.Е., Балабекова Д.Б., Лутфуллаева Р.А., Түлеева А.Ж. ӨҢІРЛІК ТУРИЗМДІ ТИІМДІ ДАМУДЫҢ ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТЕТІГІН ӨЗЕКТЕНДІРУ ЖӘНЕ ӨЗІРЛЕУ.....	55
Момынова Б. «ҚАЗАҚ» (1913-1918) ГАЗЕТІНДЕГІ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ СӨЗДЕРДІҢ ҚОЛДАНЫСЫ.....	64
Новикова О.Ф., Азьмук Н.А., Панькова О.В. ЭКОНОМИКАНЫ ЦИФРЛАНДЫРУ АЯСЫНДА УКРАИНАНЫҢ ЕҢБЕК ӘЛЕУЕТІН ЖОҒАЛТУ ҚАУПЫ.....	73
Нургалиева А.А., Кенжетәева Г.К., Шафеева Л. А., Ахметова Д.Д., Бейсембина А.Н. МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ «ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҮКІМЕТ».....	82
Нұрұлы Е., Сансызбаева Г.Н., Ақтымбаева А.С., Сапиева А.Ж., Асипова Ж.М. ГЕНДЕРЛІК ТЕҢСІЗДІК – ӘЙЕЛ АҚЫЛМАНДАРЫНЫҢ ЖЫЛЫСТАУ СЕБЕБІНІҢ КӨРСЕТКІШІ МЕ? МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІҢ БЫҚТИМАЛ ШАРАЛАРЫ.....	90
Рамазанов А.А., Абдраш А.М., Читанова С.О. САЛАЛАРДЫҢ КЛАСТЕРЛІК ЭКОНОМИКАСЫ (ТУРИЗМ МЫСАЛЫНДА).....	100
Рахмонов А.Х. ЭБДҮ ЕЛДЕРІНЕН КЕЛГЕН ЕҢБЕК МИГРАНТТАРЫ АҚША АУДАРЫМДАРЫНЫҢ ТӘЖІКСТАНДАҒЫ ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫНА ӘСЕРІ.....	108

Рязанцев С.В., Рубан Л.С.
ДИЛЕММА: ГЛОБАЛИЗМ НЕМЕСЕ ЕГЕМЕНДІК, ТЕРМИНОЛОГИЯЛЫҚ ШЕКТЕУ ЖӘНЕ
АНАЛИТИКАЛЫҚ ТАЛҚЫЛАУ.....120

Пагашкова Е., Ниязбекова Ш., Маргацкая Г., Бұлақбай Ж.
ДАМУШЫ ЦИФРЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАРЖЫЛЫҚ ИННОВАЦИЯЛАР
МЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ РӨЛІ.....129

Тимченко Е., Полисчук Е., Цюпа О., Сушкова Е., Осадчий Е.
ТӘУЕКЕЛДІ БАҒАЛАУ МЕН САЛЫҚ ҚАРЫЗДАРЫН СЕГМЕНТАЦИЯЛАУ НЕГІЗІНДЕ САЛЫҚ
БОРЫШЫН ЭЛЕКТРОНДЫҚ БАСҚАРУ.....136

ҚҰҚЫҚТАНУ

Антонян Е.А., Атагимова Э.И.
ТҮЛҒАНЫҢ ДАМУЫН АНЫҚТАЙТЫН ФАКТОРЛАР: ЖАТЫРШІЛІК (ПРЕНАТАЛЬДЫҚ)
КЕЗЕҢ, ПЕРИНАТАЛДЫҚ КЕЗЕҢНІҢ ЖЕКЕ ТҮЛҒАНЫҢ ПСИХИКАЛЫҚ ДАМУЫНА ӘСЕРІ
ТУРАЛЫ.....146

Арабаев Р., Береналиева А., Мәжитов Б.
ҚАЗІРГІ ҚЫРГЫЗСТАН: ПАРЛАМЕНТТІК РЕСПУБЛИКАДАН ПРЕЗИДЕНТТІК КЕҢЕСКЕ
ДЕЙІН.....155

Богданова Е.Е.
АЗАМАТТЫҚ СОТ ІСІН ЖҮРГІЗУДЕ ГЕНЕТИКАЛЫҚ АҚПАРАТТЫ ҚОЛДАНУ
МӘСЕЛЕЛЕРІ.....162

Муханова А.Т., Айтмуханова Д.У., Ердешова Ж.И., Рыскулбекова Б.Р.
ЖОЛ-КӨЛІК ОҚИҒАЛАРЫНАН МҮЛІККЕ КЕЛТІРІЛГЕН ЗАЛАЛДЫ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУДІҢ
ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....168

Нестеров А.Ю.
КӨМЕЛЕТТІК ЖАСҚА ТОЛМАҒАН СОТТАЛУШЫЛАРДЫҢ НЕГІЗГІ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН
БОСТАНДЫҚТАРЫН ЖҮЙЕЛЕУ ЖӘНЕ НЕГІЗДЕУ: ЖАЗАЛАУ АСПЕКТІСІ.....177

Тоқтомбаева А.Ж., Тоқтобаев Б.Т., Қарабалаева С.Б.
СОТ БИЛІГІ ИНСТИТУТЫНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРІ.....185

САЯСАТТАНУ

Медведь В.А.
РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ КӨШІ-ҚОН САЯСАТЫ: ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ
БАҒЫТТАРЫ.....191

Мчедлова Е.М.
ДАҒДАРЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-МӘДЕНИ ПРОЦЕСТЕР МЕН ҚҰНДЫЛЫҚТАРДЫҢ
ДАМУЫНА ӘСЕРІ.....199

Тажикенова С.К., Тажбенова Г.Д., Мельдебекова А.Д., Булакбай Ж.М., Соловьева И.А.
ЦИФРЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДА ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУДЫ ДАМУҒА АРНАЛҒАН
БЮДЖЕТ ҚАРАЖАТЫН ПАЙДАЛАНУ ТИІМДІЛІГІН БАҒАЛАУДЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ
ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....205

ПЕДАГОГИКА

- Әшілова М.С., Бегалинов Ә.С., Бегалинова Қ.Қ.**
COVID-19 ПАНДЕМИЯСЫНЫҢ ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СТУДЕНТ ЖАСТАРДЫҢ ӘЛ-АУҚАТЫНА
ӘСЕРІ.....214
- Завыдивская Н.Н., Рымар О.В., Ханикянц О.В., Маланчук Ж.Ж., Соловей А.В.**
БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ САБАҚТАРЫНДА ОЙЫН
ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ҚОЛДАНУ.....222
- Сартов Ә.Қ., Есымханова З.К., Бельгибаева А.С., Абдрахманова А.У., Сайымова М.Д.**
ҚАЗІРГІ ЭКОНОМИКАДА ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ҚҰРУ
ЖОЛЫ.....230
- Сейсекеева Н.Б., Исмаил Оуедраого, Рахметуллина М., Досмағамбетова Ж., Биссенбаева Ж.Н.**
ФРАНЦУЗ ТІЛІН ОҚИТЫН СТУДЕНТТЕРДІҢ АУЫЗЕКІ СӨЙЛЕУ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН
ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....236

ТАРИХ

- Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.**
АНТРОПОЦЕНТРИЗМ ҚАЗАҚТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ОЙЫНЫҢ НЕГІЗІ
РЕТІНДЕ.....243
- Шашаев Ә.Қ., Мрзабаева Р.Ж., Сүлеймен С.**
ҚАЗАҚСТАНДЫ ЗЕРТТЕУ ҚОҒАМЫ: ҚҰРЫЛУЫ МЕН ҚЫЗМЕТІНІҢ ТАРИХЫ.....250
- Федосеев Р.В., Богатырев Э.Д., Марискин О.И.**
XIX ҒАСЫРДЫҢ ЕКІНШІ ЖАРТЫСЫНДАҒЫ АҚСҮЙЕКТІК САУДА-ӨNERКӘСІПТІК
КӘСІПКЕРЛІКТІҢ НЕГІЗГІ ҮЛГІЛЕРІ (ОРТА ЕДІЛ МАТЕРИАЛДАРЫ БОЙЫНША).....257

ФИЛОЛОГИЯ – ФИЛОЛОГИЯ - PHILOLOGY

- Алтыбаева С.М., Импости Г.Е.**
ҚАЗІРГІ МӘТІН ФИЛОСОФИЯСЫ: БАЯНДАУ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....265
- Муфтахутдинова Д.Ш., Батырхан Б.Ш.**
XX ҒАСЫРДЫҢ БАСЫНДАҒЫ ӘДЕБИ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ-ТАТАР
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ.....271
- Нұрмолдаев С.Т., Саркулова Г.С., Досжан Р.К., Сомжүрек Б.Ж., Аимбетова У.У.**
ЛИНГВОМӘДЕНИ АСПЕКТЕГІ МӘДЕНИЕТ ҰҒЫМЫ.....277

ҚР ҰҒА АКАДЕМИКТЕРІНІҢ ЖЕТІСТІКТЕРІ

- Абсаггаров Р.**
ФИЛОСОФИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КОРИФЕЙІ.....285
- Амирова Г.**
ҒАЛЫМНЫҢ ОТАН МЕРЕЙТОЙЫНА ЖАСАҒАН СЫЙЫ.....287

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Адилбек Торекбек СВЯЗИ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ КАК ЧАСТЬ МАРКЕТИНГОВЫХ КОММУНИКАЦИЙ.....	6
Батырбекова М.Б. УВЕЛИЧЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ВЫГОДЫ ОТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДЕЦЕНТРАЛИЗОВАННОЙ СИСТЕМЫ ERP В СФЕРЕ УПРАВЛЕНИЯ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТЬЮ.....	12
Есахметова Л., Мизанбекова С., Айтмуханбетова Д. ПРИОРИТЕТЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И ЦЕНОВОЙ СТРАТЕГИИ АГРАРНОГО СЕКТОРА.....	21
Жагыпарова А.О., Бекболсынова А.С., Орозонова А.А., Булакбай Ж.М., Серикова М.А. ЦИФРОВАЯ ВАЛЮТА ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКА: РИСКИ И ПУТИ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....	28
Жусупова А.К., Утибаева Г.Б., Утибаев Б.С., Ахметова Д.Т., Зенченко С.В. ВЗАИМОСВЯЗЬ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ И ПАРАМЕТРОВ ТРЕХЛЕТНЕГО РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА.....	39
Камерова А.А., Шамуратова Н.Б., Кожбеков С.С., Курмангазина С.К., Муканова А.Б. РАЗВИТИЕ БУХГАЛТЕРСКОЙ СИСТЕМЫ НА ОСНОВЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ (РАБОТЫ, УСЛУГ) В СООТВЕТСТВИИ С МСФО.....	48
Кокенова А.Т., Сабырова М.Е., Балабекова Д.Б., Лутфуллаева Р.А., Тулеева А.Ж. АКТУАЛИЗАЦИЯ И РАЗРАБОТКА ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА.....	55
Момынова Б.К. УПОТРЕБЛЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКИХ И ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИХ СЛОВ В ГАЗЕТЕ «КАЗАХ» (1913-1918).....	64
Новикова О.Ф., Азьмук Н.А., Панькава О.В. УГРОЗЫ ПОТЕРИ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦИАЛА УКРАИНЫ НА ФОНЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ.....	73
Нургалиева А.А., Кенжетаетаева Г.К., Шафеева Л. А., Ахметова Д.Д., Бейсембина А.Н. «ЭЛЕКТРОННОЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО» В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ.....	82
Нурулы Е., Сансызбаева Г.Н., Актымбаева А.С., Сапиева А.Ж., Асипова Ж.М. ГЕНДЕРНОЕ НЕРАВЕНСТВО – ФАКТОР ЖЕНСКОЙ УТЕЧКИ УМОВ? ВОЗМОЖНЫЕ МЕРЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ.....	90
Рамазанов А.А., Абдраш А.М., Читанова С.О. ЭКОНОМИКА ОТРАСЛЕВОГО КЛАСТЕРА (НА ПРИМЕРЕ ТУРИЗМА).....	100
Рахмонов А.Х. ВЛИЯНИЕ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ ИЗ СТРАН ОЭСР НА ФОРМИРОВАНИЕ РАБОЧИХ МЕСТ В ТАДЖИКИСТАНЕ.....	108

Рязанцев С.В., Рубан Л.С.
ДИЛЕММА: ГЛОБАЛИЗМ ИЛИ СУВЕРЕНИЗМ, ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗГРАНИЧЕНИЕ
И АНАЛИТИЧЕСКАЯ ДИСКУССИЯ.....120

Пагашкова Е., Ниязбекова Ш.У., Маргацкая Е., Булакбай Ж.
РОЛЬ ФИНАНСОВЫХ ИННОВАЦИЙ И ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УСЛОВИЯХ
РАЗВИВАЮЩЕЙСЯ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ.....129

Тимченко Е.1, Полищук Е., Цюпа О., Сушкова Е., Осадчий Е.
ЭЛЕКТРОННОЕ АДМИНИСТРИРОВАНИЕ НАЛОГОВОГО ДОЛГА НА ОСНОВЕ ОЦЕНКИ
РИСКОВ И СЕГМЕНТАЦИИ НАЛОГОВЫХ ДОЛЖНИКОВ.....136

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Антонян Е.А., Атагимова Э.И.
ДЕТЕРМИНАНТЫ РАЗВИТИЯ ЛИЧНОСТИ: ВНУТРИУТРОБНЫЙ (ПРЕНАТАЛЬНЫЙ) ПЕРИОД.
К ВОПРОСУ О ВЛИЯНИИ ПЕРИНАТАЛЬНОГО ПЕРИОДА НА ПСИХИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
ЛИЧНОСТИ.....146

Арабаев Р., Береналиева А., Б. Мажитов
СОВРЕМЕННЫЙ КЫРГЫЗСТАН: ОТ ПАРЛАМЕНТСКОЙ РЕСПУБЛИКИ К ПРЕЗИДЕНТСКОМУ
ПРАВЛЕНИЮ.....155

Богданова Е.Е.
ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГЕНЕТИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ В ГРАЖДАНСКОМ
СУДОПРОИЗВОДСТВЕ.....162

Муханова А.Т., Айтмуханова Д.У., Ердешова Ж.И., Рыскулбекова Б.Р.
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ВОССТАНОВЛЕНИЯ УЩЕРБА ИМУЩЕСТВА, ПРИЧИНЕННОГО
ДОРОЖНО – ТРАНСПОРТНЫМИ ПРОИСШЕСТВИЯМИ.....168

Нестеров А.Ю.
СИСТЕМАТИЗАЦИЯ И ОБОСНОВАНИЕ ОСНОВНЫХ ПРАВ И СВОБОД
НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ ОСУЖДЕННЫХ: УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....177

Токтомбаева А.Ж., Токтобаев Б.Т., Карабалаева С.Б.
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ИНСТИТУТА СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ.....185

ПОЛИТОЛОГИЯ

Медведь В.А.
МИГРАЦИОННАЯ ПОЛИТИКА РОССИИ И КИТАЯ: ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ И СФЕРЫ
ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ.....191

Мчедлова Е.М.
ВЛИЯНИЕ КРИЗИСА НА РАЗВИТИЕ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ ПРОЦЕССОВ И ЦЕННОСТЕЙ.....199

Тажикенова С.К., Тажбенова Г.Д., Мельдебекоева А.Д., Булакбай Ж.М., Соловьева И.А.
ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ
БЮДЖЕТНЫХ СРЕДСТВ НА РАЗВИТИЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ В УСЛОВИЯХ
ЦИФРОВИЗАЦИИ.....205

ПЕДАГОГИКА

- Ашилова М.С., Бегалинов А.С., Бегалинова К.К.**
ВЛИЯНИЕ ПАНДЕМИИ COVID-19 НА САМОЧУВСТВИЕ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ
В КАЗАХСТАН.....214
- Завыдивская Н.Н., Рымар О.В., Ханикянц О.В., Маланчук Г.Г., Соловей А.В.**
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИГРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА УРОКАХ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ
МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ.....222
- Сартов У.К., Есымханова З.К., Бельгибаева А.С., Абдрахманова А.У., Сайымова М.Д.**
НА ПУТИ СОЗДАНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ОБУЧЕНИЯ
В СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ.....230
- Сейсекеева Н.Б., Исмаил Уэдраого, Рахметуллина М., Досмагамбетова Ж., Бисенбаева Ж.Н.**
ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ У СТУДЕНТОВ,
ИЗУЧАЮЩИХ ФРАНЦУЗСКИЙ ЯЗЫК.....236

ИСТОРИЯ

- Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С.**
АНТРОПОЦЕНТРИЗМ КАК ОСНОВА КАЗАХСКОЙ СОЦИАЛЬНО-ФИЛОСОФСКОЙ
МЫСЛИ.....243
- Шашаев Э.К., Мрзабаева Р.Ж., Сүлеймен С.**
ОБЩЕСТВО ИЗУЧЕНИЯ КАЗАХСТАНА: ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....250
- Федосеев Р.В., Богатырев Э.Д., Марискин О.И.**
ОСНОВНЫЕ МОДЕЛИ ДВОРЯНСКОГО ТОРГОВО-ПРОМЫШЛЕННОГО
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА ВО ВТОРОЙ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА (ПО МАТЕРИАЛАМ
СРЕДНЕГО ПОВОЛЖЬЯ).....257

ФИЛОЛОГИЯ

- Алтыбаева С.М., Импости Г.Е.**
ФИЛОСОФИЯ СОВРЕМЕННОГО ТЕКСТА: ОСОБЕННОСТИ НАРРАТИВНОЙ СТРУКТУРЫ....265
- Муфтахутдинова Д.Ш., Батырхан Б.Ш.**
КАЗАХСКО - ТАТАРСКИЕ СВЯЗИ В ОБЛАСТИ ЛИТЕРАТУРНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
В НАЧАЛЕ XX ВЕКА.....271
- Нурмолдаев С.Т., Саркулова Г.С., Досжан Р.К., Сомжурек Б.Ж., Аимбетова У.У.**
ПОНЯТИЕ КУЛЬТУРЫ В ЛИНГВОКУЛЬТУРНОМ АСПЕКТЕ.....277

ДОСТИЖЕНИЯ АКАДЕМИКОВ НАН РК

- Абсаттаров Р.**
КОРИФЕЙ ФИЛОСОФСКОЙ НАУКИ.....285
- Амирова Г.**
ПОДАРОК УЧЕНОГО ЮБИЛЕЮ РОДИНЫ.....287

CONTENTS

ECONOMICS

Adilbek Torebek PUBLIC RELATIONS AS A PART MARKETING COMMUNICATIONS.....	6
Batyrbekova M.B. INCREASE IN INVESTMENT BENEFITS FROM THE USE OF A DECENTRALIZED ERP SYSTEM IN THE FIELD OF COMMERCIAL REAL ESTATE MANAGEMENT.....	12
Yesakhmetova L., Mizanbekova S., Aitmukhanbetova D. PRIORITIES OF STATE REGULATION AND PRICING STRATEGY OF THE AGRICULTURAL SECTOR.....	21
Zhagyparova A.O., Bekbolsynova A., Orozonoa A.A., Bulakbay Zh.M., Serikova M.A. DIGITAL CURRENCY OF THE CENTRAL BANK: RISKS AND WAYS OF GLOBALIZATION.....	28
Zhussupova A.K., Utibayeva G.B., Utibayev B.S., Ahmetova D.T., Zenchenko S.V. INTERCONNECTION OF MACROECONOMIC INDICATORS AND PARAMETERS OF THE THREE-YEAR REPUBLICAN BUDGET.....	39
Kamerova A.A., Shamuratva N.B. , Kozhabekov S.S., Kurmangazina S.K., Mukanova A.B. DEVELOPMENT OF AN ACCOUNTING SYSTEM BASED ON THE DETERMINATION OF THE COST OF PRODUCTION (WORK, SERVICES) IN ACCORDANCE WITHIFRS.....	48
Kokenova A.E., Sabyrova M.E. , Balabekova D.B., Lutfullayeva R.A., Tuleyeva A.Z. UPDATING AND DEVELOPING AN ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM FOR THE EFFECTIVE DEVELOPMENT OF REGIONAL TOURISM.....	55
Momynova B.K. USE OF ECONOMIC AND SOCIO-POLITICAL WORDS IN THE NEWS PAPER "KAZAKH" (1913-1918).....	64
Novikova O.F., Azmuk N.A., Pankova O.V. THREATS OF LABOUR POTENTIAL LOSS IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF ECONOMY DIGITALIZATION.....	73
Nurgaliyeva A., Kenzhetayeva G., Shafeyeva L., Akhmetova D., Beisembina A. "ELECTRONIC GOVERNMENT" IN THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM.....	82
Nuruly Ye., Sansyzbayeva G.N., Aktymbayeva A.S., Sapiyeva A.Zh., Assipova Zh.M. IS GENDER INEQUALITY A FACTOR IN FEMALE'S BRAIN DRAIN? POSSIBLE MEASURES OF PUBLIC REGULATION.....	90
Ramazanov A., Abdrash A., Chitanova S. INDUSTRY CLUSTER ECONOMY (ON THE EXAMPLE OF TOURISM).....	100
Rakhmonov A.Kh. IMPACT OF REMITTANCES OF LABOR MIGRANTS FROM OECD COUNTRIES ON JOB CREATION IN TAJIKISTAN.....	108
Ryazantsev S.V., Ruban L.S. DILEMMA: GLOBALISM OR SOVEREIGNISM. THEIR DISTINCTION IN TERMINOLOGY AND ANALITICAL DISCUSSION.....	120

Patashkova E., Niyazbekova Sh., Margatskaya G., Bulakbay Zh. THE ROLE OF FINANCIAL INNOVATION AND FINANCIAL TECHNOLOGIES IN THE EMERGING DIGITAL TRANSFORMATION CONDITIONS.....	129
--	-----

Tymchenko O., Polishchuk Y., Tsiupa O., Sushkova O., Osadchy I. E-TAX DEBT MANAGEMENT BASED ON RISK ASSESSMENT AND TAX DEBTORS SEGMENTATION.....	136
---	-----

LAW

Antonyan E.A., Atagimova E.I. DETERMINANTS OF PERSONALITY DEVELOPMENT: INTRAUTERINE (PRENATAL) PERIOD. ON THE QUESTION OF THE INFLUENCE OF THE PERINATAL PERIOD ON THE MENTAL DEVELOPMENT OF THE INDIVIDUAL.....	146
--	-----

Arabaev R., Berenalieva A., Mazhitov B. MODERN KYRGYZSTAN: FROM PARLIAMENTARY REPUBLIC TO PRESIDENTIAL GOVERNMENT.....	155
---	-----

Bogdanova E.E. PROBLEMS OF THE USE OF GENETIC INFORMATION IN CIVIL PROCEEDINGS*.....	162
--	-----

Mukhanova A.T., Aitmukhanova D.U., Yerdeshova Zh.I., Ryskulbekova B.R. CURRENT ISSUES OF RESTORATION OF PROPERTY DAMAGE CAUSED BY ROAD ACCIDENTS.....	168
--	-----

Nesterov A.Yu. SYSTEMATIZATION AND SUBSTANTIATION OF THE FUNDAMENTAL RIGHTS AND FREEDOMS OF JUVENILE CONVICTS: THE PENAL ASPECT.....	177
---	-----

Toktombaeva A.Zh., Toktobaev B.T., Karabalaeva S.B. THEORETICAL LEGAL RESEARCH OF INSTITUTE OF JUDICIAL AUTHORITY.....	185
--	-----

POLITICAL SCIENCE

Medved V.A. MIGRATION POLICY OF RUSSIA AND CHINA: MAIN DIRECTIONS AND SPHERES OF INTERACTION.....	191
--	-----

Mchedlova E.M. THE IMPACT OF THE CRISIS ON THE DEVELOPMENT OF SOCIO-CULTURAL PROCESSES AND VALUES.....	199
---	-----

Tazhikenova S.K., Tazhbenova G., Meldebekova A.D., Bulakbay Zh.M., Solovyova I.A. FEATURES OF ASSESSMENT OF EFFICIENCY OF USE OF BUDGET FUNDS ON THE DEVELOPMENT OF HEALTHCARE IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION.....	205
--	-----

PEDAGOGY

Ashilova M.S., Begalinov A.S., Begalinova K.K. IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON THE WELL-BEING OF STUDENT YOUTH IN KAZAKHSTAN.....	214
---	-----

Zavydivska N.N., Rymar O.V., Khanikiants O.V., Malanchuk H.H., Solovey A.V. USING GAME TECHNOLOGIES ON THE LESSONS OF PHYSICAL CULTURE OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN.....	222
--	-----

Sartov U.K., Yessymkhanova Z.K., Belgibaeva A.S., Abdrachmanova A.U., Saiymova M.D.
TOWARDS THE CREATION OF INNOVATIVE LEARNING TECHNOLOGIES
IN THE MODERN ECONOMY.....230

Seisekeyeva N.B., Ismael Ouedraogo, Rakhmetullina M., Dosmagambetova J., Bissenbayeva Zh.N.
FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS STUDYING FRENCH.....236

HISTORY

Aralbayeva R.K., Nurbossynova L.S.
ANTHROPOCENTRISM AS THE BASIS OF KAZAKH SOCIAL PHILOSOPHICAL IDEA.....243

Shashaev A.K., Mrzabayeva R.Zh., Suleimen S.
SOCIETY FOR THE STUDY OF KAZAKHSTAN: HISTORY OF ITS FORMATION AND
ACTIVITY.....250

Fedoseev R.V., Bogatyrev E.D., Mariskin O.I.
BASIC MODELS OF THE NOBILITY COMMERCIAL AND INDUSTRIAL ENTREPRENEURSHIP IN
THE SECOND HALF OF THE XIX CENTURY (ACCORDING TO THE MIDDLE VOLGA REGION
DATA).....257

PHILOLOGY

Altybayeva S.M., Imposti G.E.
PHILOSOPHY OF THE MODERN TEXT: THE FEATURES OF THE NARRATIVE STRUCTURE.....265

Muftakhutdinova D., Batyrkhan B.
KAZAKH - TATAR RELATIONS IN THE FIELD OF LITERARY EDUCATION IN THE BEGINNING
OF THE XX CENTURY.....271

Nurmoldayev S.T., Sarkulova G.S., Doszhan R.K., Somzhurek B.Zh., Aimbetova U.U.
THE CONCEPT OF CULTURE IN THE LINGUO-CULTURAL ASPECT.....277

ACHIEVEMENTS OF ACADEMICIANS OF NAS RK

Absattarov R.
THE CORYPHEE OF THE PHILOSOPHICAL SCIENCE.....285

Amirova G. THE
SCIENTIST'S GIFT TO THE ANNIVERSARY OF THE MOTHERLAND.....287

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www.nauka-nanrk.kz

ISSN 2518–1467 (Online),

ISSN 1991–3494 (Print)

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*

Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 15.10.2021.

Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.

8,5 п.л. Тираж 300. Заказ 5.